

Jaskinie Morawskiego Krasu,

Czeski Raj, Szwajcaria Czeska, Szwajcaria Saksońska

Termin proponowany: 01.09 – 10.09.2016 r. (10 dni)

Trasa: Toruń – Moszna – Jaskinie Morawskiego Krasu – Litomyśl - Czeski Raj – Czeska Szwajcaria - Doubice - Königstein – Bastei – Hohstein – Basteiweg – Stolpen – Toruń

Dzień pierwszy – 01 wrzesień – czwartek

Toruń – Blansko .....584 km.

- Wyjazd z Torunia o godz. 7:00 z parkingu przy kościele u.Bażyńskich.
- Jedziemy w kierunku Mosznej. O 13:00 zwiedzamy zamek Moszna
- Zamek Moszna - obiad
- Godz. 15:00 – 15:30 jedziemy dalej.
- Przejazd na nocleg:

Blansko - Hotel Skalní Mlýn 96, Blansko, 678 01, Czechy

Nocleg1: Blansko

Dzień drugi – 02 wrzesień – piątek

Blansko – jaskinia Kateřinská - jaskinia Punkevní - jaskinia Balcarka – Blansko....26km.

Morawski Kras należy do najwspanialszego regionu krasowego w środkowej Europie. Na całym terenie znajduje się więcej niż 1100 jaskiń, z których cztery udostępnione są dla zwiedzających. Są to: jaskinie Punkevní, jaskinia Kateřinská, jaskinia Balcarka, jaskinia Výpustek.

- Po śniadaniu przejazd do kompleksu jaskiń **Morawskiego Krasu**
- Cały dzień poświęcamy na zwiedzanie jaskiń: Punkevní, Katarzyńskiej, Balcarka.
- Powrót na kwaterę.
  - Obiadokolacja.

Nocleg 2: Blansko

Dzień trzeci – 03 wrzesień – sobota

Blansko – Litomyśl – Libuň .....190 km.

- Śniadanie.
- Godz. 9:00 przejazd do LITOMYŚLA - miasta położonego na dwóch poziomach zbieżności. Spacer historycznymi uliczkami miasta do rynku o długości 500 m z gotyckim ratuszem, szeregiem renesansowych i barokowych domów. Zwiedzenie wpisanego na listę UNESCO renesansowego pałacu, zbudowanego we włoskim stylu, z pięknym sgraffito, wspaniałymi elewacjami, arkadami, attykami i romantycznym francuskim parkiem.
- Godz. 12:00 jedziemy do Czeskiego Raju (dojazd 113km.) do miejscowości Libuň gdzie w pensjonacie „**Bílý Dům**” będzie nasza baza przez 4 noce/ pełne wyżywienie.
- Rozłokowanie się, obiad (godz.14:00)
- **Libuň** - Ta stara wieś znana jest nie tylko z występowania pseudomorfoz agatów z promieniście uformowaną budową krystaliczną. Wszędzie w okolicy już w XIX wieku szlifowano systemem chałupniczym czeskie granaty dostarczane przez faktorów z Rovenska czy Turnova. Na plebani w Libuńce znajduje się dziś galeria malarza Františka Kavána, który tu spędził część życia.
- Po obiedzie:

Wycieczka doliną Izery

Niedaleko Semil Izera tworzy przypominającą kanion dolinę, która w 1909 r. została udostępniona turystom dzięki wybudowaniu tzw. Riegrovej stezki, czyli Ścieżki im. Riegera. Prowadząca aż do zbiegu Izery z rzeką Kamenice trasa jest niezwykle piękna i widokowa.

Libuň – Semily – Bítouchov – Hotel Pod Spálovem, Železný Brod – Libuň ...56 km

- Podjeżdżamy do **Semily** (17,5km.) Autobus jedzie pod **Hotel Pod Spálovem** i tam na nas czeka.
- Nasza wycieczka zaczyna się na semilskim rynku, skąd wyruszamy czerwonym szlakiem koło pomnika pisarzy Antala Staška i Ivana Olbrachta. Po ok. 2 km dotrzemy do dzielnicy Bítouchov z dzwonnica z 1812 r., będącą cennym przykładem budownictwa ludowego typowego dla przedgórz Karkonoszy. Przechodzimy przez Bítouchov i idąc leśną drogą docieramy na początek Riegrovej stezki. Skalną bramę pokonujemy, przechodząc po zawieszanej nad przepaścią żelaznej platformie – mierzącej 77 m „galerii”.

Ścieżka prowadzi dalej koło jazu, przy którym ma swój początek odprowadzający wodę do elektrowni wodnej w Podspálovie tunel o długości 1300 m. Mijamy podobną do lwa skałę („U Kamenného lva”) i serpentynami wchodzimy na urwisko skalne. Na nim znajdziemy zadaszone miejsce do odpoczynku zwane „pěšorest” – „odpoczynek dla pieszych”. Niedaleki punkt widokowy Böhmová vyhlídka nazwany został na cześć Antonína Böhma, pierwszego prezesa semilskiego oddziału Klubu Czeskich Turystów KČT, współzałożyciela Riegrovej ścieżki. Znajdujemy się teraz w najpiękniejszej partii kanionu z widokiem na Kruczą Skałę (Krkavčí skála), pełne głazów koryto rzeki i trasę kolejową na przeciwległym brzegu. Z „pěšorestu” idziemy w dół prawie do samej rzeki. Przed punktem, w którym ścieżka prowadzi przez wykuty w skale tunel mierzący 12 m, podczas zimowych i wczesnowiosennych roztopów tworzy się piękny lodopad. Przechodzimy koło obudowanego w 1924 r. źródła Antala Staška i dochodzimy aż do podspálovskiej elektrowni z lat 1921–1926, która do dziś jest czynna. Woda doprowadzona jest do niej mierzącym 1300 m tunelem, zaczynającym się koło jazu, który mijaliśmy. Przyległy Hotel Pod Spálovem, pierwotnie schronisko Črhova chata z 1929 r., jest miejscem skąd zabierze nas nasz autobus.

- Powrót, obiadokolacja.

Nocleg 3: Libuň

Dzień czwarty – 04 wrzesień – niedziela

Czeski Raj - region turystyczny w północnych Czechach, słynący z niezwykłych formacji przyrodniczych oraz pamiątek historycznych; w 2005 uznany został geoparkiem UNESCO.

Libuň – Mříčná – Jilemnice – Peřimov – Háje nad Jizerou – Bystrá nad Jizerou Kozákov – Trosky – Apolena – Libuň .....87 km.

- Po śniadaniu godz.9:00 wyruszamy na zwiedzanie:

a/Kamienne morze oraz skalne miasto na **Strážníku** .

Między **Mříčną**, **Jilemnicą**, **Peřimovem** i **Bystrą** rozciąga się, długie około 3 km, wzniesienie Strážník, które znane jest z pokładów "gwiazdowego krzemienia". Na zachodnim cyplu Strážníka w rejonie "Na Jírově" znajduje się europejski unikat - melafirowe skalne miasto. Dwudziestometrowe ściany skalne schodzą stopniowo w głąb kotliny. W wyniku zwietrzenia pod wpływem mrozu z towarzyszącym staczaniem się bloków skalnych, nastąpiło rozdzielenie prawie dwukilometrowej

ściany na zespoły skalnych palisad, przyozdobionych rumowiskami skalnymi zwanymi morzami kamiennymi.

b/Wielkie kotły (Obří hrnce)

Przy północnej granicy Strážníka pod miejscowością **Háje** rzeka Jizera wypłukała krótką cieśninę ze stromymi występami skalnymi. W gładkich skalistych brzegów i koryta wydrążyła dziesiątki tzw. „wielkich kotłów”. Wielkie kotły powstają w wyniku działania wody, niosącej piach i otoczaki, które krążąc po drobnoziarnistych skałach drążą elipsoidalne wgłębienia o wielkości nawet do kilku decymetrów.

c/Kozinec (561 m) koło Jilemnicy

ma wierzchołek tworzony melafirową płaszczowiną, który był eksploatowany w kilku łomach. W podłożu melafiru znajduje się kilka metrów wytrzymałej serii warstw piaskowców miedzionośnych. Miedziane zabarwienie tworzą drobne wtrącenia siarczków miedzi, którym towarzyszy zielony malachit i niebieski azuryt. Oprócz rud miedzi w rejonie występują znaleziska interesujących pni skamieniałych drzew z okresu paleozoiku.

d/ Kozákov (744 m)

Aktywność wulkaniczna w tych rejonach występowała wielokrotnie. Przed 260 milionami lat wypłynęła andezytowa lawa bogata w gazy, która zastygła w postaci tzw. migdałowca. Skała tradycyjnie oznaczana jako melafir, znana jest z występowania agatów oraz wnek z kryształami górskim, ametystem, cytrynem, kalcytem oraz zeolitami. W 1920 r. przy wychodni melafiru została założona kopalnia „**Votrubečův lom**”, która wraz z ekspozycją kamieni szlachetnych służy jako atrakcja turystyczna. W kopalni możemy znaleźć kawałki czerwono - zielonych jaspisów, chalcedony i agaty, czasami nawet ametysty.

Na północnej stronie **Kozákova** leżą lawowe strumienie bazaltu o grubości do 30 metrów. Wulkanity w wieku od 6 do 4 milionów lat odznaczają się bogatym występowaniem tzw. „oliwinowych kul”. Te odłamki skał górnej części płaszcza ziemskiego tworzy głównie oliwin, który osiąga jakość kamienia szlachetnego

e/ Trosky (488 m)

to obnażone resztki wulkanu, który w tych miejscach przebił się przez skały podkładowe czeskiej niecki kredowej. Oba stożki złożone z twardszej i wytrzymalszej skały zostały ukształtowane jako dwie wieże, które należą do symboli Czeskiego Raju.

f/ Apolena

Skalne miasto Apolena otacza południowo zachodnie zbocze Trosek.

- Powrót do bazy, obiad

Po południu jeżeli starczy sił możemy podjechać do **Hruboskalska** (23km.) i obejść Hruboskalskie skalne miasto.

Do najbardziej znanych, najbardziej rozległych i bardzo popularnych wśród alpinistów skalnych rejonów należy **Hruboskalskie skalne miasto**, które rozciąga się na południe od miasta Turnova i charakteryzują je potężne wieże sięgające wysokości aż 55 m i romantyczne doliny. Grzbietem prowadzi **Złota ścieżka Czeskiego Raju** z szeregiem **punktów widokowych**, jak na przykład

punkt widokowy Mariánská vyhlídka, punkt widokowy Na Kapelu, punkt widokowy U Lvíčka, czy też wieża widokowa Hlavatice. Pod punktem widokowym Mariánská vyhlídka jest symboliczny cmentarz alpinistów.

- Kolacja.

Nocleg 4: Libuň

Dzień piąty – 05 wrzesień – poniedziałek... kierowca ma wolne

Libuň – Prachovské Skály – Libuň...15,5km. na piechotę (około 5 godz.)

- Po śniadaniu godz.9:00 ruszamy na piechotę do Prachova (6km.dojście + 3,5km. + 6km. powrót) gdzie jest wejście do rezerwatu **Prachovské skály**. Duża trasa zwiedzania prowadzi przez siedem punktów widokowych, zwiedzający wspina się wielokrotnie po schodach wykutych w skale, przeciska się wąskimi szczelinami między olbrzymimi głazami. Trasa ma długość 3,5 km a jej zwiedzanie może trwać aż 2,5 godz.

- **Geologia**

Przeszłość geologiczna formacji Prachovské skály jest stosunkowo bogata - początki piaskowcowych masywów skalnych datuje się na erę mezozoiczną, kiedy całe te tereny były zalane morzem. Potężne siły tektoniczne cały ten teren wiele milionów lat później podniosły, woda ustąpiła a dno morskie rozdzieliło się na szereg samodzielnych płyt, które stały się podstawą dzisiejszych klejnotów Czeskiego Raju - formacji Suché skály, Prachovské skály, Hruboskalsko, Příhrazské skály i innych. W wyniku stopniowej erozji powstały charakterystyczne i unikalne w świecie miasta z wysokimi skalnymi wieżami i głębokimi urwiskami. Trzeciorzędowa aktywność wulkaniczna dotworzyła krajobraz i pozostawiła po sobie ślady bazaltowych wulkanów - szczytu Velíš, Zebín, Trosky, Vyskeř i innych, które dziś tworzą ważne dominanty krajobrazowe Czeskiego Raju.

- Powrót, obiad.
- Czas wolny
- Kolacja.

Nocleg 5: Libuň

Dzień szósty – 06 wrzesień – wtorek

Libuň – Panská skála – Doubice.....110km.

Jedziemy do Czeskiej Szwajcarii.

Czeska Szwajcaria - Tajemnicza kraina sosnowych lasów i głębokich dolin, wśród których wznoszą się majestatyczne skalne wieże, bramy, ściany, skalne miasta i labirynty - to właśnie Park Narodowy Czeska Szwajcaria (**Národní park České Švýcarsko).**

*Historia tego regionu rozpoczęła się przed wieloma milionami lat, gdy na terenach obecnej Czeskiej Szwajcarii znajdowało się płytkie morze. To na jego piaszczystym dnie narodził się świat piaskowców, skalnych wież, mostów i bram o najprzeróżniejszych kształtach. Nazwa „Czeska Szwajcaria” powstała poprzez analogię do nazwy „Saska Szwajcaria” używanej na określenie niemieckiej części Łabskich Piaskowców (*Labské pískovce*). Romantyczne miano to zasługa szwajcarskich malarzy Adriana Zingga i Antona Graffa działających w Akademii w Dreźnie i malujących krajobrazy doliny Łaby.*

- Przejazd do miejscowości Doubice. Po drodze zwiedzamy Panska Skala (86km.)

- Zakwaterowanie w **Pensjonacie Hubertus** /Doubice 163, Czechy/7 p. 2os/4 p.3os/4p. 4os./wyżywienie: śniadanie + obiadokolacja. Będzie to nasza baza na 4 noce.
- Zakwaterowanie, czas wolny.
- Obiadokolacja.

Nocleg 6: Doubice

Dzień siódmy – 07 wrzesień – środa

Doubice – Hřensko - Doubice.....49km.

Trekking – Trasa: Hransko – Pravcicka Brama – Mezni Louka – Wąwóz rzeki Kamenice – Hransko
Czas: około 5 – 6 godzin (min. 15 km pieszo + 1,6 km łódką)/

wstęp: emeryci 30Czk /przeprawa łodzią 50Czk

Z **Hrenska** czerwonym szlakiem (prowadzi szosa), po 2km na rozdrożu zwanym "Tri prameny" skręcimy w lewo na leśną kamienną drogę, tą drogą po 2,5km dojdziemy do "Bramy".

Brama Pravcicka to niezwykle zabytek przyrody, będący największą naturalną skalną bramą w Europie. Brama jest najpiękniejszą formacją skalną w Czeskiej Szwajcarii i dlatego stała się jej symbolem. Jej wymiary są imponujące – rozpiętość łuku u podstawy wynosi 26,5 m, wysokość otworu 16 m, szerokość 7-8 m, minimalna grubość – 3 m, szczytowa płyta bramy leży na wysokości 21 m od jej podstawy. U wejścia do kompleksu biorą początek ścieżki i schody prowadzące na poszczególne tarasy widokowe, skąd możemy oglądać samą Bramę Pravcicką lub podziwiać piękne rozległe widoki. Do kompleksu Bramy Pravcickiej należy też letni pałacyk "Sokoli Hnízdo" (Sokole Gniazdo). Został zbudowany w 1881 roku. Początkowo "Sokoli Hnízdo" było wykorzystywane jako nocleg dla ważnych gości tutejszego rodu Clary – Aldringen. Dzisiaj na pierwszym piętrze pałacu znajduje się muzeum parku narodowego. Na parterze zachowała się stylowa restauracja ozdobiona oryginalnymi malowidłami.

Następnie wędrujemy czerwonym szlakiem do miejscowości **Mezní Louka**.

Wąwóz rzeki Kamenice - Hransk

Dalej idziemy drogą do miejscowości Mezna (niecałe 2 km) Tu w jednej z gospod możemy sobie szkosztować złocistego napoju :) i dalej wąskim zejściem schodzimy w kierunku wąwozu rzeki Kamenice. przeprawiamy się przez mostek (Mezni mustek) i skręcamy w prawo idziemy wąwozem jakieś 0,8 km pokonując kilka wydrążonych w skale tuneli i dochodzimy do przystani Ticha Souteska. Tu kupujemy bilet na spływ łodzią. Cena biletu to około 50 koron. Spływ trwa kilkanaście minut podczas, których flisak opowiada nam zabawne historie, a nasz wzrok delektuje się pięknem natury. Po krótkim spływie maszerujemy jeszcze 1,5 km, aż dojdziemy do miejscowości Hřensko.

Nocleg 7: Doubice

Dzień ósmy – 08 wrzesień – czwartek

Doubice - Königstein – Bastei – Hohstein – Stolpen - Doubice ... .102km

Szwajcaria Saksońska

Wyniosłe baszty, majestatyczne bramy skalne, głębokie wąwozy i potężne, izolowane stoliwa. Bajkowa kraina skał rozciąga się na pograniczu czesko-niemieckim na przestrzeni kilkudziesięciu kilometrów - chronią ją parki narodowe Sächsische Schweiz i České Švýcarsko. Ukształtowały ją procesy erozyjne, którym poddany został ten region w okresie kredy (145 - 65 mln lat temu).

Szwajcaria Saksońska (zwana czasem Saską) to niezwykle popularny region turystyczny - wytyczono tu wiele szlaków i ścieżek (warto zwrócić uwagę na 112-kilometrową Drogę Malarzy czyli podróż śladami niemieckich romantyków, m.in. Caspara Davida Friedricha, zauroczonych okolicą), dróg wspinaczkowych, tras rowerowych i spływów statkami lub kajakami. Po stronie niemieckiej największymi atrakcjami są Bastei ("Baszty") - blisko 200-metrowe iglice górujące nad doliną Łaby oraz monumentalna, niezdojta twierdza Königstein.

- Rano po śniadaniu godz.8:00 wyruszamy na zwiedzanie Szwajcarii Saksońskiej
- Przejazd do **Twierdzy Königstein** – 39km. (GPS: N: 50°55'8.49", E: 14°3'24.24") i zwiedzanie wybudowanej na wysokiej piaskowcowej skale nigdy nie zdobytej warowni, zaliczanej do największych górskich twierdz w Europie. Po wjeździe na twierdzę windą panoramiczną spacer po obiekcie - stara zbrojownia, budynek studzienny ze studnią o głębokości 152m, zamek Magdaleny, nowa zbrojownia, zamek Fryderyka, kościół garnizonowy.
- **Bastei** (czyli "baszta") (dojazd do Rathen – 7km.) - formacja skalna stanowiąca jedną z największych atrakcji turystycznych Parku Narodowego Saskiej Szwajcarii, w Górach Połabskich we wschodniej części Niemiec, charakteryzujących się licznymi formacjami skalnymi. W 1824 r. pobudowano drewniany most znajdujący się ok. 110 m n.p.m., na prawym brzegu Łaby, pomiędzy miejscowościami Rathen i Stadt Wehlen..

Najbardziej efektowny punkt Malwergu to **Bastei** , niezwykła grupa skalna z ponad 200-metrowymi pionowymi ścianami, które wyrastają znad brzegu Łaby. Najłatwiej dojść tam z kurortu Rathen (30 min). W połowie XIX w. skały połączono mostem, powstały galerijki - punkty widokowe. Spacer może, co prawda, wywołać gęsią skórę, ale koniecznie trzeba na nie wejść. Romantycy nauczyli nas cenić to, co wywołuje grozę, ale pod warunkiem że nie narazimy się na niebezpieczeństwo.

Z Bastei można zejść po 700 kamiennych schodach do efektownej rozpadliny **Schwedenlöcher** (Dziury szwedzkie). Nazwa pochodzi z czasów wojny trzydziestoletniej - mieszkańcy okolicznych wiosek ukrywali się w niej przed wojskami szwedzkimi.

- Zamek Hohnstein (dojazd 10,5km.) - Wędrując śladami romantyków, trzeba odwiedzić ukochane przez nich średniowieczne zamki. Już sam wjazd do leżącego na wzgórzu Hohnstein klimatem przypominającego włoskie miasteczka jest dużą przyjemnością. Wieś powoli wynurza się spośród drzew otaczających wzgórze. Zaskakuje ciszą, spokojem, uroczymi wąskimi uliczkami biegnącymi na różnych poziomach. Stoją przy nich kolorowe domki i swojskie cukierenki, gdzie można zjeść domowe ciasto i odpocząć po trudach wędrówek.
Nad miejscowością góruje zamek z XII w., w ciągu stuleci wielokrotnie zmieniający właścicieli, z którego rozpościera się wyjątkowy widok na dolinę. W 1924 r. powstało tu najpiękniejsze i największe w Niemczech schronisko młodzieżowe, które straciło swoją siedzibę w roku 1933, kiedy zamek przejęli narodowi socjaliści. Dziś znów pełni funkcję hotelu.
- Przejazd do zbudowanego na zastygłym wulkanie średniowiecznego **Zamku Stolpen** – dojazd 16km.(GPS: N: 51°2'54.22", E: 14°5'3.68"), będącego z woli króla Polski Augusta Mocnego przez 49 lat jednocześnie mieszkaniem i więzieniem dla najstynniejszej królewskiej kochanki hrabiny Cosel. Jedną z atrakcji zamku jest wydrążona w bazaltowych skałach studnia głębokości 84 m, uważana za najgłębszą tego typu na świecie, drążona przez 24 lata.
Na zewnątrz warte uwagi są bazaltowe słupy skalne, których wiek określa się na 30 milionów lat! Opisu jący je uczeni po raz pierwszy użyli słowa "bazalt", wprowadzając je tym samym do języka. Te niezwykle wytwory natury podziwiał w 1790 r. Johann Wolfgang von Goethe
- Powrót do bazy, obiadokolacja.

Nocleg 8: Doubice

Dzień dziesiąty – 09 wrzesień – piątek

Doubice - Jetřichovice – Doubice ... .20km

- Po śniadaniu przejazd do miejscowości Jetrichovice
- Przejście szlakiem czerwonym na Jetrichovické Skály – szlakiem czerwonym i zielonym na Małą Pravicką Bramę – Jetrichovice... **Długość trasy: 7 km/czas 6,5 Godz.**

Nocleg 9: Doubice

Dzień dziesiąty – 10 wrzesień – sobota

Doubice - Toruń... ....476km

- Rano po śniadaniu wyruszamy do Torunia (przez Żary, Zielona Góra, Gniezno). Na trasie obiad.
Cena przypuszczalna około 1500PLN (przy 25 uczestnikach)

Cena zawiera:

- przejazd 30-osobowym autobusem
- ubezpieczenie
- noclegi w hotelach i pensjonatach
- wyżywienie: śniadania i obiadokolacje
- wyżywienie dla kierowcy
- bilety wstępów
- opłaty za autostrady i parkingi